

1940. november 3. hete.

Helyesírás és nyelvi magyarázat.

V. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Az összetett mondat.*Nevelési cél:* Nyelvi ismeretek elsajátítása.I. *Előkészítés.* a) Számonkérés. Az előző órán tanultak felújítása és számon kérése.

b) Célkitűzés.

II. *Tárgyalás.* a) A kívánságok című olvasmány bemutatása.

b) Az egyszerű és összetett mondat. A mondat szavakban vagy írásban kifejezett gondolat. Minden mondatban tehát egy-egy gondolatunkat fejezzük ki. Pl. Volt egyszer egy szegény ember. Ennek a szegény embernek volt egy felesége.

Figyeljük meg a következő mondatot:

*Néha kicsit összepöröltek és szemére hányták egymásnak szegénységüket.**Egyszer az asszony előbb ment haza, mint a férje, és konyhában a padkán tüzet rakott.*

Vizsgáljuk meg ezeket a mondatokat! Hány gondolat van mindegyikben? Mit tehetnénk az és helyébe? (Pontot.)

Hogyan neveztük az egy gondolatot kifejező mondatot? (Egyszerű mondat.) A két vagy több gondolatot kifejező mondatnak *összetett mondat* a neve.

c) Begyakorlás. (Táblára írjuk, a tanulók füzetükbe.)

*Egyszerű mondatok:**Összetett mondatok:*

Ember tervez.

Isten végez

Lement a nap.

Csillagok nem jöttek.

Könnyű rontani.

Nehéz építeni.

Ember tervez, Isten végez.

Lement a nap, de csillagok
nem jöttek.Könnyű rontani, de nehéz
építeni.III. *Összefoglalás.* Az olyan mondatokat, amelyek csak egy gondolatot fejeznek ki, egyszerű mondatnak nevezzük. A két vagy több szorosán összefüggő gondolatot kifejező mondatnak *összetett mondat* a neve.

Keressünk az olvasmányban egyszerű- és összetett mondatokat!

Ugyanilyen körben a házi feladat is.